

místo určení. Tímto způsobem pomáhal při obchodování pšenicí, které však bylo zakázáno, a nelze proto vyloučiti, že se pouštěl do pletich, bez ohledu na to, zda měl při tom sám nějaký zisk čili nic, uváží-li se dále, že v tomto případě byla pšenice prodána za zřejmě přemrštěnou cenu, a že proto objektivně byla dána způsobilost, by zvýšena byla její cena. Leč nalézací soud nezabýval se jednáním obžalovaného W-a s tohoto stanoviska a neučinil ani po objektivní ani po subjektivní stránce náležitých zjištění.

Čís. 1027.

Úraz způsobený vadným zařízením vytahovadla v cukrovaru, poháněného primitivním způsobem mechanické dopravy.

Ke skutkové podstatě přečinu dle § 337 tr. zák. je zapotřebí — nejde-li o čin neb opomenutí, vztahující se na předměty označené v §§ 85 lit. c), 87 a 89 tr. zák. — by dopustil se pachatel trestného činu za okolností zvlášť nebezpečných.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1922, Kr I 1058/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 20. července 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §§ 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným přečinem proti bezpečnosti života dle § 335 tr. zák., jež spáchal tím, že dne 7. listopadu 1920 v cukrovaru v Č., nedav u vytahovadla znovu zřídit signální zařízení, dopustil se opomenutí, o němž již dle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, podle předpisů zvlášť vyhlášených a podle svého zaměstnání seznati mohl, že je takové, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho nastala smrt Jana H-a a těžké zranění Bohumila F-a.

Důvody:

Zmateční stížnost popírá skutkovou podstatu přečinu dle §§ 335, 337 tr. zák., tvrdíc, že prý mezi opomenutím obžalovaného a smrtí jednoho a těžkým zraněním druhého dělníka není příčinné souvislosti. Tato by prý tu byla tehdy, kdyby bylo zjištěno, že neštěstí stalo se jen následkem toho, že dotyčné signální zařízení nebylo zřízeno a že, kdyby zařízení bylo bývalo, neštěstí by se nebylo přihodilo. Stížnost je bezdůvodna. Ustanovení § 335 tr. zák. činí při usmrcení nebo těžkém ublížení na těle zodpovědným zejména toho, kdo podle zvlášť vyhlášených předpisů mohl seznati, že z jeho jednání neb opomenutí vzejíti neb zvýšiti se může nebezpečí pro tělesnou bezpečnost nebo život lidí. Takovýto zvlášť vyhlášený předpis je pro případ, o nějž tu jde, obsažen v nařízení ministerstva obchodu v dohodě s ministerstvem vnitra ze dne 22. srpna 1911, čís. 172 ř. zák., příkazujícím pod bodem 8 v příčině vytahovadel toto: »Přízemí buď s hořejším poschodím spojeno signální úpravou, spolehlivě účinkující a zřetelně srozumitelnou, sem a tam vedoucí.« A tu je jednak zjištěno, že vytahovadlo v cukrovaru v Č. předepsaným signálním

zařízením opatřeno nebylo, jednak pak prokázáno, že obžalovanému jakožto vrchnímu správci cukrovaru náleželo, takové bezpečnostní opatření zřídit. Obžalovaný neučinil však své povinnosti zadost, ač mu dle zjištění rozsudku onen zvláštní předpis byl dobře znám. Předpis ten byl vydán na ochranu života a zdraví dělníků, v cukrovarství zaměstnaných, a jest nepochybně výsledkem životní zkušenosti, že dotyčné opatření, i když nebezpečí pro dělníky, při vytahovadle činné, snad zcela neodstraňuje, přece je aspoň značně zmenšuje. Uvedený předpis má proto ten význam, že, je-li zachován, je poskytnuta záruka pro větší bezpečnost dělníků, při vytahovadle zaměstnaných. V důsledku toho dlužno za to mít, že dle lidského dohadu by k neštěstí nebylo buď vůbec došlo, neb aspoň ne v takové míře, kdyby citovanému předpisu bylo vyhověno a signální opatření zřízeno. Tím je však již založena příčinná souvislost mezi opomenutím obžalovaného a neštěstím. Neboť za příčinné dlužno pokládati každé opomenutí, které jest i jen jednou z podmínek trestného výsledku, a není proto příčinná souvislost přerušena, jestliže vedle opomenutí obžalovaného spolupůsobily také ještě jiné okolnosti, které výsledek ten přivodily. Tak si pojem příčinné souvislosti vykládati, jak to zmateční stížnost činí, nelze. Přímo neproveditelným by byl zejména důkaz, od něhož stížnost činí příčinnou souvislost odvislou, že by totiž za stávající signálové úpravy nebyli poškození dělníci do klece vlezli a dělníci nahoře zaměstnaní nebyli klec spustili. Na tento způsob byla by trestní zodpovědnost obžalovaného vyloučena vůbec. Nejde však při řešení tohoto případu o otázku, jak by se věc měla, kdyby obžalovaný byl své povinnosti dostál a k neštěstí by bylo přece došlo, nýbrž o otázku, co se stalo, poněvadž jí nedostál. Dle zásad o příčinné souvislosti nepřerušuje souvislosti mezi opomenutím obžalovaného a nastalým výsledkem ani zavinění osob poškozených ani spoluzavinění obžalovaného, poněvadž k trestnosti dle § 335 tr. zák. se nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal výhradně jen opomenutím obžalovaného. Stačí naopak, že mezi výsledkem a opomenutím obžalovaného je vůbec příčinná souvislost a že obžalovaný vyvolal byť i jen jednu z podmínek, které v tomto případě měly v zápětí neštěstí. I kdyby proto protizákonný výsledek vzešel ze sbíhajícího se neopatrného počínání osob postižených a ze spoluzavinění osoby druhé, nebylo by to omluvným důvodem pro obžalovaného. Je tudíž pro posouzení věci lhostejno, že poškození dělníci vstoupili do klece proti zákazu a tím úraz zavinili a je bez právní závažnosti, že dělníci signálového opatření, pokud zde bylo, vůbec nepoužívali. Dle zákona by nastalo přerušení příčinné souvislosti opomenutím obžalovaného jen v případě obmyslné činnosti třetí osoby nebo sice činnosti kulposní, ale takové, k níž obžalovaný by nedal podnětu. Tak se však věc v tomto případě nemá. Opomenutí obžalovaného bylo proto nalézacím soudem uznáno právem za zavinění ve smyslu § 335 tr. zák., zvláště když nebezpečí, v § 335 tr. zák. předpokládané, bylo pro obžalovaného poznatelným již následkem vydaného zvláštního příkazu. Mínění stížnosti, že opomenutí obžalovaného podléhá jen stíhání úřadem živnostenským, je nesprávné, když je zjištěno, že mělo v zápětí následky, sankcí § 335 tr. zák. ohrožené. Z hořejších úvah vyplývá naprostá bezpodstatnost důkazního návrhu, by soudním ohledáním bylo zjištěno, zdali se dělníci při vytahovadle mohou dorozuměti voláním, dále, by slyšení

byli svědkové o tom, že dělníci signálového zařízení, pokud zde bylo, ne-
užívali, ba ho zneužívali, a nebyl proto zamítnutím tohoto návrhu zkrácen
obžalovaný proti předpisu čís. 4 § 281 tr. ř. ve svém právu na zákonnou
obhajobu. Návrh na výslech vrchního živnostenského inspektora o tom,
že při poslední prohlídce cukrovaru v Č. našel vše v pořádku a neshledal
závady v tom, že signálového zařízení nebylo a že nedostatek signálu
jako závadu nevytknul, nebyl dle jediné směrodatných záznamů proto-
kolu o hlavním přelíčení učiněn, i schází tu již po stránce formelní po-
třebný podklad pro uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 4 § 281 tr. ř.,
nehledíc k tomu, že vzhledem k tomu, co shora vyloženo, nesprošťovalo
by obžalovaného trestné zodpovědnosti, i kdyby pravdou bylo, co se
v návrhu tom tvrdí.

Naproti tomu opodstatněna jest zmateční stížnost, pokud napadá dů-
vodem čís. 11, správně 10 § 281 tr. ř. podřadění jednání obžalovaného
pod ustanovení § 337 tr. zák., popírajíc, že opomenutí se stalo za okoli-
ností zvláště nebezpečných. § 337 tr. zák. je totiž jedním z ustanovení,
jež byla vydána dle císařského nařízení ze dne 8. února 1852, čís. 40
ř. zák., původně na ochranu provozu železničního a telegrafního, potom
převzata byla do trestního zákona a pojata do jeho soustavy. Ze srovnání
§ 337 tr. zák. s §§ 85 lit. c), 87 tr. zák., na něž se § 337 tr. zák. odvolává,
vysvítá, že ke skutkové podstatě přečinu dle tohoto § je zapotřebí —
nejde-li o čin neb opomenutí, vztahující se na předměty označené v §§ 85
lit. c), 87 a 89 tr. zák., o jaké však tuto se nejedná — by dopustil se pa-
chatel trestného činu za okolností zvláště nebezpečných. Jsou-li tu ta-
kové okolnosti nutno v každém případě zvlášť zjistiti. Zde však nelze
mluviti o okolnostech zvlášť nebezpečných. Jde totiž jen o vytahovadlo,
poháněné toliko primitivním způsobem mechanické dopravy, nikoliv ži-
velní silou. Ohroženy byly v tomto případě ve své bezpečnosti jen indi-
viduelní osoby, vytahovadlo obsluhující, a bylo dle stavu věci ohrožení
většího počtu osob vyloučeno. Při pravidelném chodu práce nemohlo se
nikomu, kdo obsluhoval vytahovadlo, a byly to právě pouze v nálezu
uvedené dvě osoby, jimž úraz se stal, ničeho přihoditi. Vytahovadlo bylo
totiž chráněno kolem dokola drátěnou sítí, takže zmíněné dvě osoby byly
normálně mimo okruh nebezpečí. Nelze tudíž mluvit o tom, že obžalo-
vaný dopustil se opomenutí za zvláště nebezpečných okolností. Z toho
důvodu není zde skutkové podstaty přečinu dle § 337 tr. zák., a bylo
proto odůvodněné zmateční stížností z důvodu čís. 10 § 281 tr. ř. vyho-
věti a uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 1028.

Obmezování osobní svobody (§ 93 tr. zák.) nemusí trvati po delší dobu.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1922, Kr I 1421/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zma-
teční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze
dne 14. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřej-
ného násilí dle § 93 tr. zák. — mimo jiné z těchto